

VBS klubbvimpel "designades" av Ellen Gustavsson 1966.

Redaktör Kenneth Jacobson

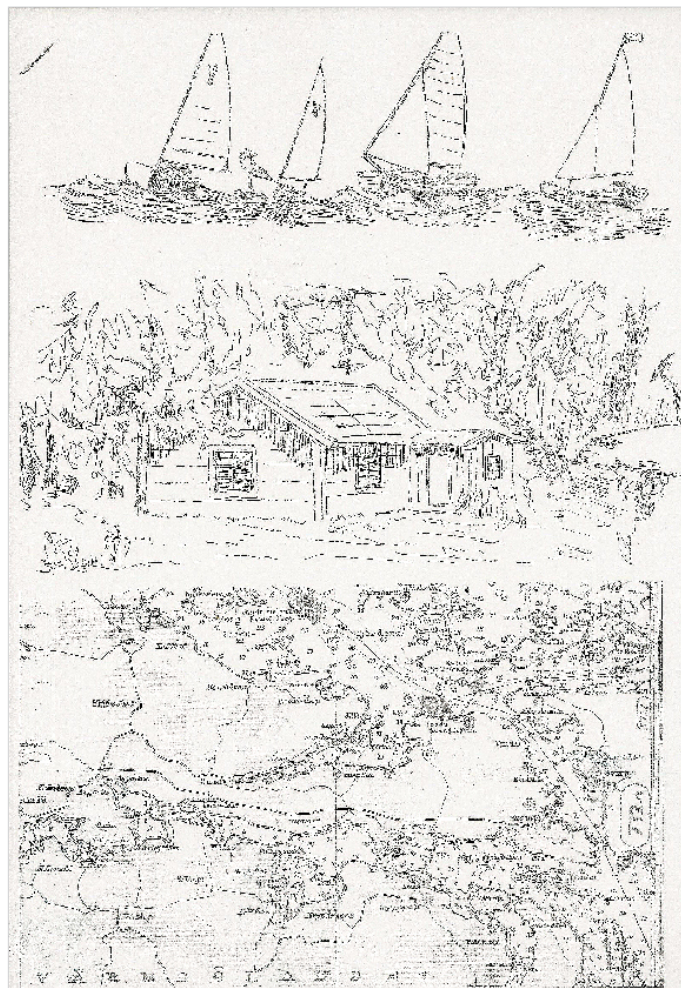
Redaktion: Robert Öhlin, Jan Mellström, Frans Drachman, Lasse Käck, Jan Lorentzon, Jan Edenborg, m.fl.

Bilder: K.Jacobson där inte annat namnges

Värmdö båtsällskap bildades 1966. Ordförande var Hans Sundberg, sekreterare Georg "Jojje" Engström och kassör Lennart Pettersson. Antal medlemmar var 27 st och motorbåtar 25 st. VBS var en lokal båtklubb med vinteruppläggningsplatser i Torsby och sommarplatser i Grills. Ett krav för medlemskap var en referens från medlem och ett boende på Värmdö.

Grills hamn vid Ålstäket blev klubbens sommarhamn. Vinteruppläggningsen låg i Torsby, där klubben arrenderade marken av kommunen. Torr- och sjösättningen av båtarna genomfördes med en jeep som ingick i arrendet av Torsby. Jeepen var utrustad med en vajervinsch som kopplades till en vagn, modell stämgafl, med fyra stolpar och ett band mellan stolparna för att kunna lyfta båtarna. Ekipaget kördes ut i vattnet och upp på en nedsänkt ramp av trä med måtten 10x5 m som låg på lerbotten. Båtarna vinschades upp och drogs till sina platser på vagnen. Tekniken fungerade tillfredställande under några år.

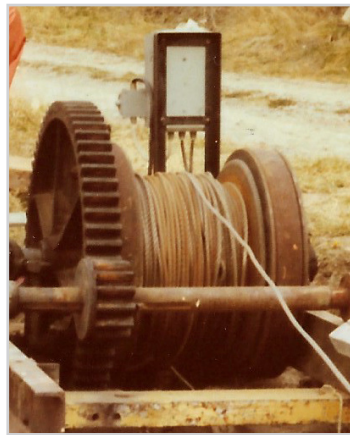
Under vissa omständigheter var Jeepen 6m ut i vattnet och höll på att sjösätta sig själv. Man lyckades dock att ta upp den 8 ton tunga laxkuttern Petronella med detta förfaringssätt. I slutet på 1960-talet uppgick antalet upplagda båtar på varvet till c:a 30 st.

Teckningen till höger är ritad av Frans Drachman och visar Värmdö båtsällskaps verksamhet.

UTVECKLING

1973 lyckades Georg "Jojje" Engström och Jan Mellström köpa räls, vajer och slipvagn av en båtklubb i Stockholm. Rälsen som var bultad i slipers, lades ut på isen för att under våren, när isen gick, sjunka ner på plats. När stolparna till den nya bryggan skulle sättas på plats gjorde man även detta på vintern.

Bilder: Jan Mellström

Hål borrades i isen och stolparna som var 8-12 m lyftes på plats och trycktes ner i botten. Under våren 1974 färdigställdes bryggan.

“Den största stolpen till bryggan var 12 m om jag inte minns fel. Vi gjorde hål i isen och reste stolpen med en meter av änden ner i ishållet. Sedan reste vi stolpen och styrde den med hjälp av tre rep. När stolpen stod rakt högg man av repet som höll den i

ishålet. Alla sprang fram och drog i repen så stocken kom så långt ner som möjligt. Sedan la man en regel under isen och spelade ner stocken till lämplig höjd”.

/ Frans Drachman.

Nu ersattes också jeepen av en inhyrd truck från Kungsängens varv på Värmdö. Kalle Wahlberg som ägde trucken, hjälpte klubben i några år innan Klas Westin konstruerade och monterade en kran på en Volvolastbil med en 8 tons travers.

Frans Drachman, var sekreterare i klubben innan han blev ordförande 1974-80 och mellan 1982-84, berättar, ”När jag började som ordförande tog vi upp 46 båtar, om jag inte minns fel. Det var för lite, så vi började att fylla ut vassen med bräder. Kunde man bygga Venedig på risbädd borde vi kunna göra varvsplanen större. Över bräderna fyllde vi på med sten och jord.

Gustavsbergs fabriker bidrog med tegelstenar från en rågodsugn. Efter mycket om och men fick vi godkänt av Länsstyrelsens miljöenhet att använda det som utfyllnadsmaterial. I slutet på min ordförande tid kunde vi ta upp över 90 båtar. Båtarna blev större så vi var tvungna att få slipvagnen längre ner i vattnet. Jag förslog Thomas Ahlin att han skulle fästa en kraftig dränkbar pump vid slipvagnen och börja pumpa bort dyn runt rälsen. Slipvagnen kom säkert ner en halv meter. Den första mastkranen, som vi hade var oduglig. Lennart Pettersson tillverkade vår nästa kran. Den fungerade bra för den tidens båtar”.

NORRGÅRDSÖN

Klubbholmen

I början på 1970-talet slöt Frans Drachman och Hans Sundberg, som var god vän med familjen Österman, ett avtal med Artur Österman om att arrendera Norrgårdsön som klubbholme. En dansbana byggdes och ringar sattes fast i berget för båtarnas förtöjning. Hans Sundberg satt även med i byggnadsnämnden i Värmdö kommun, vilket underlättade byggnation och placering av en toalett vid vår tomtgräns. Värmdö kommun äger fortfarande toaletten.

Frans Drachman berättar följande anekdot från 1983. *"Vi hade arrenderat klubbholmen sedan 1970. Omkring 1983 kom Artur Österman in på Ångviksgården. Jan Edenberg och jag besökte honom där ett flertal gånger. Edd Karlsson och jag besökte även Artur Östermans son tidigt en vår eller sent en höst där vi bad om att Värmdö Båtsällskap även i framtiden skulle få arrendera klubbholmen. Ett halvt år senare träffade jag honom en gång till. När Artur Österman dog ordnade sonen med att klubbholmen styckades av från resten av ön. Skärgårdsstiftelsen köpte ön, men sonen behöll klubbholmen så vi kunde fortsätta att arrendera klubbholmen".*

1985-86 upprustades klubbholmen med fler förtöjningar i berget för båtarna och en ny dansbana snickrades ihop av snickare Hans Jarned.

De fasta grillarna svetsades ihop av Hans Olins firma under denna period. Taket har tagits bort men resten fungerar utmärkt fortfarande.

Bryggan utmed berget snickrades ihop 1993. Bryggan ökade antalet båtplatser väsentligt och underlättade att komma iland bekvämt.

VBS BLIR MARKÄGARE

Med åren ökade båtarna i storlek och detta ställde allt högre krav på både vinter och sommarplatser. 1983, när Frans Drachman fortfarande var ordförande, förvärvade VBS lagfarten på fastigheten Torsby 1:34. Köpeskillingen var 260.000 kr. Förutsättningarna för att utveckla varvet blev betydligt bättre.

1990-1994 var Robert Öhlin VBS ordförande och varvschef var Björn Käck. Klas Westin som redan på 1970-talet konstruerade en lyftanordning placerad på en Volvo lastbil, flyttade över traversen till en Scania lastbil i något bättre skick. En ny båthanteringsvagn beställdes och blev testad och godkänd för 6 ton. Efter vissa justeringar av spårbredden fungerade vagnen för avsett ändamål.

Under hösten 1992 byggdes en ny landgång, som mätte 20 x 2m, ut till mastbryggan i regi av Björn och Lars Käck.

Klas Westins Scania lastbil i full action. Traversen klarade mer vikt än slipvagnen!

Bilder: Jan Mellström

Polisens gamla kameramast vakar nu över Torsby varv.

Man kan fråga sig hur mycket lastbilschauffören såg av slipvagnen när han backade ekipaget.

Befintlig mastkran var dock för liten för att kunna hantera de allt större segelbåtarna som önskade vinterplats på varvet. Av en tillfällighet befann sig ordförande Robert Öhlin på plats när polisens kameramast, som stod vid nuvarande Bleholmstunnelns mynning, plockades ner för att avvecklas. Robert såg genast ett nytt användningsområde för masten. Han lyckades inhandla masten och ordnade transport ut till Värmdö och Torsby varv. Efter nödvändiga justeringar på den nya mastkranen ersattes den gamla 1993. Kranen fyller fortfarande sin funktion alldeles utmärkt.

Värmdö Båtsällskap

POSTGIRO 11331 · 13030 VÄRMDÖ

Under det gångna året har jag besökt Fridentorpet, som är där Värmdö Båtsällskaps juniorverksamhet skall hålla till. Fridentorpet ligger i en mycket naturskön del av Värmdö. Stugan är omgiven av lövskog, ängar och berg och dessutom har man en vid utsikt över vattnet. Stranden nedanför stugan är en härlig sandstrand. Vägen dit är dålig men den har varit framkomlig under hela sommaren.

Vid nästan varenda besök i stugan har jag sett vilda djur. En gång såg jag fem rådjur på en gång. Vidare har jag sett en uggle i ladan, som hör till torpet. Under stugan bor en grävling. Som framgår av beskrivningen, ligger Fridentorpet utsökt idylliskt. Tyvärr har juniorverksamheten legat nere under detta år, men jag hoppas med denna lilla beskrivning av torpet väcka seglingslusten till liv igen hos klubbens juniorer. Juniorerna bör vara i åldern mellan 10 till 17 år.

Förutom den härliga lilla stugan har vi en gammal Blekingeeka, två Örnjollar och en segeleka att förljuva tillvaron för våra juniorer med.

Jag hoppas att Du som är intresserad av verksamheten fyller i bifogade blankett. Det gäller både för föräldrar (ledare) och juniorer att ställa upp.

Enligt Hans Sundberg skall det finnas möjlighet för fem till sex segelbåtar att använda viken som sommarhamn. Lämpligen kan de som ställer upp som juniorledare ha sina segelbåtar där. Viken är öppen för NO vindar, varför en kraftig bojsten fodras. Blanketterna bör vara mig till handa innan måndagen den 24 februari 1975.

Med vänlig hälsning

Frans Drachmann

(Arrendekostnaden för Fridentorpet subventioneras till 75% av kommunen om torpet användes för ungdomsverksamhet. Vidare utgår en mindre summa per juniormöte).

I mitten på 1970-talet arrenderade VBS det idylliska "Lilla Fridentorpet" för klubbens ungdomsverksamhet. Det fungerade inte riktigt bra så Värmdö båtsällskaps juniorbåtar överfördes till Sjöscouterna vid Ålstäket.

Sjöscouternas stuga ligger granne med vår sommarhamn i Grills. Många är de medlemmar vars barn vuxit upp med Sjöscouterna och som nu är verksamma medlemmar i VBS.

SOMMARSÄSONG

Under hela 80- och 90-talet levde föreningslivet fortfarande på Värmdö. 1980-82 var Lennart Lundh ordförande i VBS och engagerade sig mycket i Norrgårdsön där det byggdes staket, flera bord och bänkar. Flaggstång monterades och sponsrades av Diös. Höstfester anordnades på Värmdö bygdegård och vid något tillfälle även i Bolvik. 5-kampen på Norrgårdsön har varit en tradition under många år. När det gäller kappsegling har VBS en tradition av duktiga och framgångsrika seglare, bl.a Klas Beskow som vunnit Gotland runt flera gånger. Robert Öhlin berättar om VBS kappseglingar.

“Fram till i början av 80-talet hade VBS enbart en kappsegling om året och det var VBS klubbmästerskap. Start och målgång var vid vår klubbholme. I början av 80-talet infördes två ytterligare seglingar, “Vårköret” och Kräftköret”. Seglingarna utgick till en början från sundet norr om Kalvholmen. Vi hade ett startfartyg med en kanon som VBS fått av Peter Wallenberg. Edd Karlsson som hade kontakten med Peter erbjöd honom att bli medlem i VBS, han avböjde erbjudandet men skänkte kanonen inklusive ammunition till klubben. Kanonen smällde för mycket vilket föranledde Hasse Ohlin att tillverkade en instickspipa som innebar att vi kunde använda klenare ammunition till kanonen”.

VBS - pokalen

Skepparmöte på flaggberget inför KM 2014

VINTERSÄSONG

Jan Edenborgh blev in som ordförande i VBS 1984-1986. Jan berättar om VBS vintersäsonger. Förutom de vanliga båt- och varvsfrågorna, tyckte Jan och klubbkompisen Georg “Jojje” Engström att vintrarna var onödigt långa och trista när båtarna låg obrukbara på varvet. Deras stora intresse utöver segling var att åka utför på skidor, så varför inte starta en skidsektion inom VBS. Sagt och gjort och första resan med ett 20-tal VBS are gick till Geilo i Norge. Efter något år blev intresset i klubben så stort för skidresorna med följd, att hotellet i Geilo blev alldeles för litet. Ett alternativt boende hittades i Olas pensionat/stugby, några mil från Hemsedals lockande skidbackar. Olas hade möjlighet att ta emot ett 70-tal skidsugna seglare med barn.

Intresset för skidresorna växte ytterligare, så redan efter ett par år hade vi vuxit ur Olas trivsamma pensionat. Nu var det åter dags att ge sig ut på den norska hotellmarknaden och

söka efter ett nytt boende alternativ med möjlighet att ta emot minst ett hundratal vuxna med barn och helst nära backarna.

Efter ett mödosamt arbete fick vi till ett avtal med Hemsedals skidhotell. Deras radhusliknande hus låg i anslutning till Hemsedals Skicenter och det var perfekt för oss. Vi arrangerade dessa skidresor under 9 år och under de sista 3-4 åren var det mellan 110–125 VBS-are som förutom skidåkningen på dagarna, busade och lekte med barnen i snön på eftermiddagarna. En kväll mitt i veckan utmanade barnen de vuxna med snöbollskrig. Barnen var självklart bäst och efter en del högljudda diskussioner utsågs de till vinnare. “Minns med glädje den glada, trevliga och positiva VBS-gemenskapen såväl i skidbackarna som vid kvällsaktiviteterna”.

Efter Jan Edenborg tillträdde Håkan Bergström som VBS ordförande under perioden 1987-1989.

NORRGÅRDSÖN

Käcks grund

2006 läggs en ny motion om upprustning av VBS klubbholme på Norrgårdsön. Detta innebar tydlig skyltning av gästplatser/medlemsplatser. En Boule-bana och en ny badstrand för barn anläggs av Lars Käck, som är klubbholmsvärd sen 2000. Klubbholmen på Norrgårdsön står i full blom och väldigt många barnfamiljer söker sig till detta paradiset som fortfarande fyller sin funktion som klubbaktivitetsforum.

Misommar på Norrgårdsön innebär knöckfullt i hamnen.

Misommarlunchen intas på dansbanan som oftast blir lite utökad.

Bilden nedan visar grillningen till middagen.

Klubbholmsvärd Lasse Käck har beställt sand till nya badstranden. Klubbis har nu två sandstränder för barn. Bilder ovan / nedan L.Käck

Boulbanan är mycket uppskattad av medlemmarna.

Traditionsenligt avslutas den årliga 5-kampen på klubbholmen med en gemensam middag på flaggberget.

Midsommarhelgen avslutas på midsommardagen med barnens Barkbåtstävling. Här pågår förberedelserna inför tävlingen. Barkbåtarna är fantastiska skapelser gjorda av barnen.

Efter avslutad tävling är det prisutdelning med pokaler och medaljer till samtliga deltagare. Barkbåtstävlingen är en mycket populär aktivitet.

www.vbs-varmdo.se

1998-2002 är Tomas Ahlin VBS ordförande och 2000 lägger VBS Jan Abrahamsson upp en hemsida på internet. VBS får en ny adress, www.vbs-varmdo.se. Informationsflödet till medlemmarna ökade betydligt.

Mikael Ek är redaktör från 2002-2008. Det är inte längre ett krav på referens eller att vara boende på Värmdö för medlemskap i VBS och under denna period går VBS ifrån att vara en lokal båtklubb på Värmdö till att växa med medlemmar från hela Stockholm.

2008 tar Jan Snygg över rodret som ordförande för VBS. Nu överstiger antalet medlemmar som inte är bosatta på Värmdö de som är Värmdöbor. VBS har nu 268 medlemmar.

2009 tar Kenneth Jacobson över efter Mikael Ek som redaktör och en ny hemsida läggs upp på nätet i samarbete med Bo Grönkvist som "web designer". Nyheter är bl.a. medlemssidor där enkäter, protokoll, framtidsvisioner, arbetsdagslistor och nattvaktsbokningar finns att tillgå för klubbens medlemmar. Nu publiceras även VBS-NYTT digitalt. Ett stort steg mot en "papperslös" klubb är taget.

VBS -nytt
Värmdö båtallskaps nyhetstidning, hösten 2013

FRANCISKA JENSEN JACOBSON

Sommaren 2013 blev soligare och varmare än normalt utan att för den skull bjuda på några större rekord. Värmepannan ombord fick dock tjänstledigt under sommaren. Barnfamiljerna är väl representerade på vår klubbholme, som uppenbarligen fyller deras behov av olika och spännande aktiviteter och antalet badande barn slog nya rekord på vår nya badstrand. Skärgårdsstiftelsen håller ett stort antal får på Norrgårdsön, vilka är spännande att möta under promenader på ön.

Foto: Helene Jacobson

Föreningslivet är nu nästan ett minne blott och enligt genomförd enkät inom VBS är medlemmarna mer intresserade av praktiskt väl fungerande sommar- och vinterplatser än av socialt föreningsliv.

GRILLS HAMN

Grills hamn var klubbens första sommarhamn. Hamnen erbjöd endast platser för mindre båtar. I Grills hamn investerade klubben i nya bryggor under 1980-talet. Under 1990-talet monterades ett antal y-bommar på prov av klubbmedlemmar och detta gav mersmak och fler förväntades följa efter. I dag har alla platser y-bommar. Leif Larsson, hamnkapten i Grills 2008-2013, drev upprustningen av anläggningen i Grills hamn som stod klar 2012 med nya y-bommar på samtliga platser och med nya kättingar till bryggorna. Belysning installeras på gångvägen till bryggorna. Dessa lyser upp och skapar trivsel.

Den yttre bryggan i Grills hamn med ett fantastiskt läge alldeles vid Grisslinge havsbad och Ålstäket på Värmdö.

Grills hamn ligger vid Värmdös största trafikknut, Ålstäket, klubben arrenderar marken och på grund av sitt läge och kommunens expansion kan platsen vara attraktiv för nya ändamål. VBS har, tack vare Bolvik hamn, möjlighet att lösa denna fråga av egen kraft.

Bilder: Leif Larsson

BOLVIK HAMN

1993 ingick VBS ordförande Robert Öhlin och Berndt Johansson ett avtal med systrarna Nathansson om att få arrendera mark och anlägga en brygga i Bolvik. En "ny" begagnad brygga inhandlades och brygga 1 var därmed på plats. 1998 drog en kraftig storm in i Bolvik. Nuvarande brygga 2, inklusive båtar och y-bommar for väldigt illa och ägarna stod inför stora problem. I detta läge förhandlade Jan Lorentzon, som nu var ordförande, fram ett avtal som innebar att VBS övertog förvaltningen och köpte loss bryggan. VBS förvaltare därmed nu två bryggor i Bolvik hamn. Klubben växte med ett 30-tal båtar.

Vakturshuset, som byggdes av kommunen till VBS brändes ner av en pyroman, byggdes upp på nytt 2004 av Bosse Larsson, som nu var hamnkaptan i Bolvik. Pyromanen togs på bar gärning kan tilläggas.

Bolvik expansion

2006 läggs även en motion om en ny brygga i Bolvik. Ett omfattande projekteringsarbete startar. 2007 lämnar Klas Beskow in den första bygglovsansökan till kommunen.

2008 väljs Jan Snygg till ny ordförande i VBS. Expansionen i Bolvik innebär ett stort ekonomiskt antagande för klubben och Jan driver bygglov och lånebiten med kommunen och banken. Nu går SBU in med en borgen för klubben, liksom 2002. Petter Knöös driver därefter genomförandet av brygga 3 tillsammans med en projektgrupp där även Bo Grönkvist ingick. 2010 invigs bryggan efter ett par år av massivt arbete av projektgruppen och Petter Knöös blir ny hamnkaptan.

Antalet medlemmar i VBS ökar med brygga 3 i Bolvik och så även kraven på moderniteter som el, vatten och större bilparkering. En vattentank installeras och bilparkeringen utökas kraftigt. 2014 ligger totalt 139 båtar i Bolvik fördelat på tre bryggor.

Petter driver miljöarbetet med toatömningsanläggning. Ett avtal sluts med grannklubben i viken om en gemensam anläggning. Sommaren 2016 ska den vara på plats.

Brygga 3 invigd och klar 2010

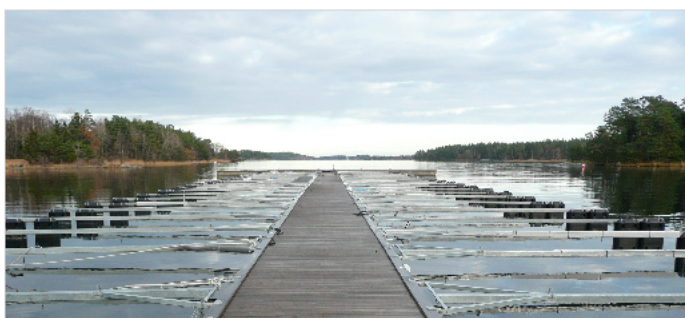

Gångvägen och bryggfundament kräver sin arbetskraft.

Bolvik hamns vattenreservoar pryder sin plats på hamnplanen.

Bryggfundament och brygga. Y-bommar återstår.

Y-bommar monterade.

TORSBY VARV

2002-2008 heter VBS ordförande Klas Beskow. 2002 utses även Nils-Ivar Ek till varvschef för Torsby varv. Efter en motion av Nils-Ivar Ek inhandlas en modern truck och SBU går i borgen för lånet till klubben.

En kraftig upprustning av varvet inleds. Varvet effektiviseras och hamnplanens mark säkras upp, vilket innebär att det går att utöka antalet båtar. Under denna period går VBS ifrån att vara en lokal båtklubb på Värmdö till att växa med medlemmar från hela Stockholm.

VBS kulturverksamhet har ett flertal veteranbåtar av hög klass.

Trucken kan hantera betydligt större båtar än tidigare ekipage vilket är i samklang med tidens krav.

På bilden lyfts M/Y ANITRA på plats 2015, nyss inköpt av tidigare varvschef Björn Käck.

Kommunalt VA

2013 ansluter Torsby varv till kommunalt VA och i varvshuset installeras en vattentoalett till alla medlemmars stora glädje. Miljöarbetet i klubben tar ordentlig fart och en spolplatta och en enkel reningsanläggning anläggs. 2014 renoveras bryggorna med bl.a. ny pålning och nya trädäck. Den yttre bryggan förlängs och antalet bojplatser utökas. Varvets elnät på den nedre delen av hamnplanen byts ut och en ny förvaringscontainer har köpts in till varvet.

Spolplattan med embryot till Nils-Ivars reningsanläggning i bakgrunden.

Ny pålning med hjälp av grävskopa. Moderna rör som efter pålning fylls med betong för att motstå sjö och is.

Inför 2016 ökar kommunen miljökraven kraftigt på båtklubbers reningsanläggningar. Varvschef Nils-Ivar Ek konstruerar en ny reningsanläggning med nollutsläpp i sjön och som därmed löser reningsproblemen på ett enkelt, praktiskt och mycket ekonomiskt sätt.

Vintern 2015 ligger nu 108 båtar upptagna på Torsby varv och antalet medlemmar i VBS är 309 st.

Truckhuset är kompletterat med en extra container för medlemmarna.

Nedan: Nya slipers monterade.

Nedan: Yttre bryggan förlängd och fler bojar utlagda.

